
Η ταυτότητα υγείας της πόλης

της Δρ. Μαρίας Καρά, Ιατρού,
τ. Δ. Συμβούλου του Δήμου Αθηναίων
Μέλους Κ.Ε. της Ν.Δ.

Στο τέλος του 20ου αιώνα θεωρείται αναμφισβήτητο ότι οι αστικές περιοχές αποτελούν σημαντικά κέντρα παραγωγικότητας και κοινωνικής ανάπτυξης και μάλιστα έχει ειπωθεί ότι «η μαζική αστικοποίηση είναι ο μόνος τρόπος για να επιζήσει ο κόσμος από τη μαζική αύξηση του πληθυσμού».

Το 1900 ένα στα δέκα άτομα ζούσε στην πόλη, το 1950 η αναλογία ήταν 3 στους 10 και στο τέλος του 20ου αιώνα περισσότερο από το ήμισυ του παγκόσμιου πληθυσμού είναι «αστικοί κάτοικοι».

Επιπλέον οι πόλεις έχουν δυνατότητα να παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες περίθαλψης, κοινωνικής αρωγής, έκτακτης ανάγκης, να προωθούν ευκαιρίες για καλύτερη παιδεία και γενικώς να παρέχουν περισσότερες ευκαιρίες.

Η ραγδαία όμως αστικοποίηση στο τέλος του αιώνα είχε σαν αποτέλεσμα την απρογραμματίστη υπερσυγκέντρωση του πληθυσμού, την περιβαλλοντική υποβάθμιση, την κοινωνική διατάραξη, την υποαπασχόληση ή την ανεργία, την ανεπαρκή και ακατάλληλη στέγαση.

Η αλματώδης αυτή συγκέντρωση του πληθυσμού στις πόλεις, επιβαρύνει τα αποθέματα νερού, τη διαθεσιμότητα ασφαλούς στέγασης, την ακίνδυνη διάθεση απορριμμάτων, τις υπηρεσίες υγείας. Αποτελεί την αιτία της κύριας αύξησης του αριθμού των κοινωνικά περιθωριοποιημένων, των τοξικομανών και των

συμμοριών. Αυξάνει τον κίνδυνο των μεταδιδόμενων νοσημάτων, που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι των πόλεων, την κακή διατροφή, τα χρόνια αναπνευστικά προβλήματα, τις ψυχικές ασθένειες.

Ελλιπή αποχετευτικά δίκτυα, ανεπαρκή συστήματα αποκομιδής απορριμμάτων, κακή ποιότητα ατμόσφαιρας, προβλήματα συγκοινωνίας και κυκλοφορίας, οικιστικά προβλήματα, η διαρκώς αυξανόμενη εγκληματικότητα που σχετίζεται με την ανεργία και τις συνθήκες διαβίωσης, αλλά σταδιακά εξελίσσεται προς μορφές βίας που συνδέονται με τα ναρκωτικά και το οργανωμένο έγκλημα, η αστική φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν στοιχεία της ταυτότητας των σημερινών πόλεων, αλλά συγχρόνως και τις μεγάλες προκλήσεις που απαιτούν δράση: Προληπτική και θεραπευτική παρέμβαση με στόχο την βελτίωση της ποιότητας της ζωής στις αστικές περιοχές.

Πόλις - αναφορά για όλα σχεδόν τα προαναφερθέντα προβλήματα είναι η Αθήνα, η οποία ταλαιπωρείται από ένα αναποτελεσματικό πλέγμα γραφειοκρατικών δομών, όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση -- δέσμια διαφόρων Υπουργείων και Κρατικών Υπηρεσιών - δεν μπορεί να λειτουργήσει αυτόνομα και να ασκήσει αυτόνομες αρμοδιότητες, όπου οι πολίτες της δεν ενημερώνονται και δεν «συμμετέχουν» στη λήψη των αποφάσεων που τους αφορούν.

Συνακόλουθα προβλήματα μιας πόλης που αν και αποτελεί το 1,5% της έκτασης της Ελλάδας έχουν μέχρι σήμερα συγκεντρωθεί:

Το 35% του πληθυσμού, το 47% της βιομηχανίας, το 50% του εμπορίου, το 52% της διοίκησης, το 66% του εξαγωγικού εμπορίου, το 71 % των τραπεζών.

Είναι αναμενόμενα επομένως τα αποτελέσματα

έρευνας που έγινε σε 15 μεγαλουπόλεις, όπου η Αθήνα σε μεγάλο βαθμό αδυνατεί να ακολουθήσει τα κοινωνικά μέτρα για το περιβάλλον και κερδίζει τον τίτλο της πλέον δυσάρεστης πόλης της Ευρώπης. Μόνο το 3% των κατοίκων αναφέρει ότι δεν θέλει να εγκαταλείψει την Αθήνα, ενώ το 46% δήλωσε ότι θα έφευγε ευχαρίστως.